

یادداشت

بودجه بلا تکلیف، اقتصاد سرد گرم

محسن هاشمی رفسنجانی

● لایحه بودجه سال ۱۴۰۰ کشور، با حواشی فراوان ازسوی دولت تقدیم مجلس شد و با توجه به برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری در خرداد سال آینده و تغییر دولت در مرداد، عملا بخش عمده قانون بودجه ۱۴۰۰ باید ازسوی دولت آینده اجرا شود.از ویژگی‌های بودجه سال آینده، افزایش پارامترهای نامعینی در ارکان بودجه است، نرخ دلار در این بودجه از ۴۲۰۰ تومان تا فروش به نرخ بازار ازسوی بانک مرکزی که در سال ۹۹ تا بیش از هفت برابر نرخ رسمی ارز افزایش یافت، متغیر است؛ یعنی مبلغ فروش ارز ازسوی دولت از چهار تا ۳۰ هزار تومان متغیر است و میزان فروش نفت از ۳۰۰ هزار بشکه تا دو میلیون بشکه می‌تواند تغییر کند، این میزان نوسان در درآمد دولت، به معنای آن است که داشتن بودجه سالیانه یا نداشتن آن چندان تفاوتی برای اقتصاد کشور ندارد و فعالان اقتصادی دچار سردرگمی و تلاطم شدیدی هستند که مانع برنامه‌ریزی بلندمدت و فعالیت‌های اصولی می‌شود.

البته نمی‌توان همه تقصیر این سردرگمی را بر دوش دولت گذاشت، بلکه به زبانی باید گفت که کشور دچار نوعی بلا تکلیفی شده است، بلا تکلیفی ناشی از تناقض شعارها، شعار رسیدگی به معیشت عمومی و شعار ماجراجویی در صحنه بین‌المللی، شعار اقتصاد مقاومتی در مقابل میدان‌داری دلواپسان که مانع سرمایه‌گذاری در اقتصاد می‌شود.

متضاف بر این اگر به تقسیم لایحه بودجه ۹۹ توجه کنیم متوجه ابعاد تازه‌تری از مسئله می‌شویم، سهم اعتبارات عمرانی در بودجه ۹۹، هفت درصد بودجه عمومی و سه درصد کل بودجه یعنی ۷۰ هزار میلیارد تومان است که معادل ۳۰۰ میلیون دلار است. این رقم کمتر از یارانه نقدی دولت و در حد بودجه عمرانی کشور در سال‌های دفاع مقدس است، البته در سال ۹۹ حتی همین بودجه مصوب نیز تخصیص نیافت و سازمان برنامه کسری بودجه را با کاهش بودجه عمرانی جبران کرد.

این شرایط به معنای توقف و حتی پسررفت سرمایه‌گذاری دولتی و ملی در کشور است، چراکه نرخ استهلاک پروژه‌های عمرانی نیمه‌تمام بیش از بودجه اختصاص یافته است و وقتی به بی‌ثباتی در بازار توجه می‌کنیم، درمی‌یابیم که عملا بخش خصوصی نیز با این نوسانات شدید در ارزش پول ملی و کاهش امنیت اقتصادی، به‌جای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد و کارآفرین، سرمایه خود را در ارز، طلا و سفته‌بازی در بازار مسکن و خودرو متمرکز می‌کند.

حالا با این شرایط می‌توان سخن از تحقق اقتصاد مقاومتی گفت؟ اقتصاد مقاومتی و کاهش وابستگی به درآمد نفتی، نیاز به امنیت و ثبات اقتصادی و حمایت از بخش مولد اقتصاد دارد.

راه‌حل مشکلات اقتصاد ایران باید درونی باشد نه متکی به بیگانه. اما تکیه به توانمندی داخلی نیز مغایر با ماجراجویی و ایجاد ناامنی در اقتصاد و بازارهای سرمایه‌گذاری است.

تقویت ارزش پول ملی، افزایش سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عمرانی، هدایت سرمایه بخش خصوصی از واسطه‌گری و بازارهای مخرب به حوزه‌های مولد و کارآفرینی اولویت‌های اقتصادی کشورند، اما همه اینها در گرو ثبات اقتصادی و یکپارچه‌بودن سیاست‌های‌قواایی سه‌گانه و نهادهای مؤثر در تصمیمات هستند که متأسفانه امروز اسیر کشمکش‌ها و تقابل‌های مختلف درون قوه و بین‌قوه‌ای هستند.

به نظر می‌رسد اگر مسئولان واقعا دغدغه حل مشکلات معیشت عمومی و رفاه مردم را دارند، باید ابتدا کشور را از این بلا تکلیفی خارج کنند و با توافق بر تصمیمات با ثبات، نشانه‌های حرکت به سمت بهبود وضعیت اقتصادی را به سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی مخابره کنند تا فضای رونق تولید و کارآفرینی، جایگزین رونق دلالی و رکود تولید در کشور شود، در غیر این صورت سقوط ترامپ یا هر فرصت دیگری در سیاست خارجی در بهبود شرایط اقتصاد ایران تأثیر چندانی نخواهد گذاشت.

جبهه پایداری در حالی از مهرماه کمیته انتخابات ۱۴۰۰ را فعال کرده که به نظر می‌رسد تنها جریانی درون اصولگرایی است که شیخوخت جامعه روحانیت را قبول ندارد و در هیچ‌یک از جلسات آن که به گفته سخنگویش همه احزاب شرکت کرده‌اند، حضور نداشته است. از سویی دیگر خوبی هم از فهرست اصولگرایان گرفتند، حالا برای انتخابات ریاست‌جمهوری به‌ویژه در صورت حضور قالیباف قطعا مصرت‌ر از انتخابات مجلس و بر همان سیاق انتخابات ۹۲ احتمالا با گزینه اصلح خودشان خواهند آمد. جبهه پایداری تصور می‌کند در صورت حضور مستقل این شانس را دارد که منتخب ۱۴۰۰ بالاخره اصلح مورد تأیید آیت‌الله مصباح‌زدی شود؛ آن‌هم در شرایطی که گفته می‌شود اوضاع جسمی رئیس مؤسسه امام خمینی این روزها چندان خوب نیست.

فاطمه آلیا از اعضای این جبهه هم تلویحا به مستقل‌حرکت‌کردن این جبهه در ۱۴۰۰ اشاره کرده و پیش‌تر گفته بود: «احزاب باید معیارها، گفتمان و برنامه‌های خود را مطرح کنند و نزدیک انتخابات هم که می‌شود، براساس آن باهم ائتلاف کنند. در نهایت ممکن است جبهه پایداری با توجه به معیارهای خودش مستقل بیاید».

احتمال اینکه جبهه پایداری در ۱۴۰۰ به اصلح دیگری به جز سعید جلیلی برسد زیاد است و این یعنی برخلاف آنها برخلاف ایده سال‌های پیش که معتقد بودند مهم نیست اصلح رای‌آور هست یا نه، رویه جدید را در پیش خواهند گرفت و آن اصلح رای‌آور است. اگر تصور کنند یا از دیدگاه خودشان به فردی برسند که از جلیلی صالح‌تر باشد! تا جایی که حمیدرضا ترقی درباره وضعیت انتخاباتی سعید جلیلی که گفته می‌شود یکی از گزینه‌های اصولگرایان برای سال آتی است گفته: «من تصور نمی‌کنم نامزد پایداری آقای جلیلی باشد، اما درعین‌حال او نیز یکی از گزینه‌ها در بین اصولگرایان است اما به‌هرحال تا روز انتخابات هر جناحی می‌کوشد فرد نزدیک‌تر به خود را معرفی کند که البته در نهایت باید از میان همه گزینه‌ها بر یک

سیاست

جبهه پایداری ۱۴۰۰ با کدام نامزد می‌آید؟

نامزد اجماع شود، به نظر می‌رسد چهره‌هایی مانند بذریاش، زاکانی و نیکزاد هم از جمله گزینه‌هایی‌اند که جبهه پایداری به آنها نظر دارد. تا جایی که خود ترقی هم پیش‌تر گفته بود: «پایداری‌ها با آقایان رئیسی، سعید جلیلی، نیکزاد و پرویز فتاح صحبت انتخاباتی داشته‌اند»، گزینه فتاح بعد از اجرای افشاکری‌های اخیرش در رابطه با برخی نهادها و چهره‌های سیاسی مورد وثوق اصولگرایان و حملاتی که به او شد و عقب‌نشینی‌های بعدش به نظر کنار گذاشته‌شده می‌رسد. کماینکه به نظر می‌رسد خودش هم هیچ‌وقت تمایلی به آمدن نداشته است؛ اما علیرضا زاکانی ۱۲ سال با پایداری‌ها در مجلس نشست‌وبرخاست داشته و مرکز پژوهش‌های مجلس هم سهمی بود که لای‌ی جبهه پایداری به او داد. او حتی در جریان انتخابات‌های ۹۶ و ۹۸ حضور پررنگی داشت و حتی از او به‌عنوان یکی از مهره‌های کلیدی در رای‌گیری‌های جمنا در سال ۹۶ یاد می‌شد. او در انتخابات سال ۹۶ هم سودای ریاست‌جمهوری در سر داشت اما رد صلاحیت شد. از «مهرداد بذریاش» هم که حضورش بر مسند دیوان محاسبات هم باز محصول حمایت‌های جریان جبهه پایداری

اختلاف دولت و مجلس درباره زمان ابلاغ یک مصوبه

«پنجشنبه»؛ برای مجلس باز است برای دولت تعطیل

قانون این فرصت پنج‌روزه از شنبه شروع می‌شود. رئیس‌جمهور تا پایان وقت اداری چهارشنبه یعنی ۹۹/۰۹/۱۹ فرصت داشتند تا قانون را برای اجرا به مراجع ذی‌ربط ابلاغ کنند. اما ای کاش رئیس‌مجلس شورای اسلامی قدری صوری می‌کردند تا کار مسیر کامل قانونی خود را طی کند».

چرا گذاشتید ثانیه آخر؟

حرف‌های معاون پارلمانی روحانی‌س و واکنش معاونت‌قوانین مجلس مواجہ شد؛ چراکه به اعتقاد آنان اصولاً روزهای پنجشنبه جز، تعطیلات رسمی نیست. به گزارش ایرنا، این معاونت در توضیح خود گفته است: «ابلاغ قانون مذکور به دولت در روز چهارشنبه و از طریق دبیرخانه الکترونیک صورت گرفته است و در جایی که دولت خود را پیشنهاد دولت الکترونیک می‌داند، ادعای اینکه مسئولان دبیرخانه نهاد را روز شنبه اطلاعی نداشته‌اند، امری غیرواقع است». معاونت قوانین مجلس یازدهم افزود: «حسب قانون تعطیلات رسمی کشور، روز پنجشنبه جزء تعطیلات رسمی کشور بیان نشده است که دولت محترم مدعی تعطیلی آن شده‌اند و اگر هم نهاد محترم

از اوست، می‌توان به‌عنوان گزینه دیگر یاد کرد. تا جایی که وقتی اصولگرایان می‌خواهند دولت جوان انقلابی را توصیف کنند، به او هم اشاره می‌کنند. علی نیک‌زاد هم که وزیر دولت احمدی‌نژاد بوده، از دیگر چهره‌هایی است که مورد وثوق این جریان است و ممکن است درباره اصلح‌بودن او هم به توافق برسند.

بالین‌حال گزینه سعید جلیلی هم کاملاً از روی میز کنار نرفته است. رجوع به او به آینده پرونده هسته‌ای و واکنش دولت جدید آمریکا تا پیش از انتخابات ۱۴۰۰ ایران بستگی دارد. قبلاً گفته می‌شد که در صورت رای‌آوری مجدد جمهوری‌خواهان در انتخابات ۲۰۲۰ حضور یک دپیلمات در قواره هسته سخت جریان اصولگرا را بیشتر محتمل می‌کند و سمت‌وسوگیری‌های انتقادی سعید جلیلی نسبت به برج‌ام به‌عنوان یکی از نقاط عطف حضور وی در انتخابات ۱۴۰۰ در نظر گرفته خواهد شد؛ اما با مصوبه اخیر مجلس درباره سیاست‌های هسته‌ای ایران درصورتی‌که دولت بایدن هم نخواهد به برج‌ام بازگردد یا حداقل به‌راحتی ی‌ا به این زودی پالس‌های مثبتی دراین‌باره مخابره نکند، شانس سعید جلیلی برای ۱۴۰۰ بیشتر خواهد شد!

ریاست‌جمهوری به هر دلیلی روزهای پنجشنبه تعطیل است، به نظر لازم است برای ایفای وظایف قانونی مربوط از جمله ابلاغ قانون از سوی ریاست محترم جمهوری تدبیری بیندیشند».
این معاونت عنوان کرد: «طبق ماده یک قانون مدنی، ریاست‌جمهوری موظف است طرف مدت پنج روز نسبت به ابلاغ قانون اقدام کند و بدیهی است دلیلی ندارد که این اقدام مهم را به آخرین دقایق و ثانیه‌ها موکول کند. بر این اساس با توجه به ابلاغ قانون روز چهارشنبه، خاتمه محلت قانونی ریاست‌جمهوری، برای ابلاغ قانون یعنی خاتمه پنج روز، روز وقت روز دوشنبه بوده و بر این اساس ابلاغ قانون از سوی رئیس مجلس در روز سه‌شنبه کاملاً بر طبق قانون صورت گرفته و تعجیلی در آن نبوده است».

معاونت قوانین مجلس طعنه‌ای نیز به دولت زده و گفته: «اینکه رئیس‌جمهور محترم نامه‌ها را برای ابلاغ آماده کرده بودند، باعث خوشحالی است و نشانه موافقت دولت برای اجرای قانون است که امیدواریم با هماهنگی و هم‌صدایی همه قوا علیه دشمن، بتوانیم در جهت رفع تحریم‌های ظالمانه گام‌های مؤثری برداریم».

واکنش عباس آخوندی

عباس آخوندی، وزیر سابق مسکن‌وشهرسازی دولت روحانی نیز به این ماجرا واکنش نشان داد و در توییتی نوشت: «در برابر تصویب طرح بی‌مسماای اقدام راهبردی لغو تحریم‌ها در مجلس باید گفت: به کجا چنین شتابان؟ با منافع ملی ایران چه می‌کنید؟ این چه بازی با روح و روان ملت است؟ تحمیل اراده اقلیت تا چه حد؟ آیا هیچ آگاهی از شرایط اقتصاد ایران و سختی معیشت مردم دارید؟ فحوائ اطلاعاتیه دبیرخانه شورای امنیت ملی درباره طرح به‌اصطلاح لغو تحریم‌ها حاکی از آن است که شورا هیچ مصوبه رسمی درباره متن این مصوبه نداشته و هرچه بوده در حد رازینی‌های اولیه بوده است. رئیس‌جمهور به‌جای عدم ابلاغ آن بهتر است تذکر قانون اساسی هم به مجلس و هم شورای نگهبان بدهد».

ورود رسمی حزب کارگزاران به انتخابات ۱۴۰۰

می‌توانند از سوی جبهه اصلاحات نامزد شوند، الزاما به معنای لیست کارگزاران یا دیگر احزاب اصلاح‌طلب نیست و مقصود نفیا با اثباتا به معنای قرارگرفتن این نامزدهای بالقوه سخن به‌میان می‌آید اما اینکه درباره این‌نام‌ها در حزب کارگزاران بحثی صورت گرفته باشد، خیر اصلا چنین چیزی نیست و چنین منظوری نداشته‌ام؛ علاوه‌براین با نگاه به نام‌هایی که در این گفت‌وگو ذکر شده می‌توان دریافت که چنین لیستی اساسا نمی‌تواند لیست انتخاباتی حزب کارگزاران و جبهه اصلاحات باشد. زیرا بسیاری از آنها به‌طورکلی تمایل و انگیزه‌ای برای شرکت در انتخابات ندارند یا بعضا از اولویت‌های جبهه اصلاحات نیستند؛ کماینکه در فزازی از آن مصاحبه نیز به این نکته اشاره کردم که بخشی از این لیست تمایل به حضور فعال انتخاباتی ندارند. از سوی دیگر توافق بر سر لیست انتخاباتی باید در شرایط توافق همه‌جانبه اعضای حزب، مورد توافق جبهه اصلاحات و صدالبته موردنظر شخص آقای خاتمی باشد و اشارات کلی بنده به شخصیت‌هایی که

می‌توانند از سوی جبهه اصلاحات نامزد شوند، الزاما به معنای لیست کارگزاران یا دیگر احزاب اصلاح‌طلب نیست و مقصود نفیا با اثباتا به معنای قرارگرفتن این نامزدهای بالقوه سخن به‌میان می‌آید اما اینکه درباره این‌نام‌ها در حزب کارگزاران بحثی صورت گرفته باشد، خیر اصلا چنین چیزی نیست و چنین منظوری نداشته‌ام؛ علاوه‌براین با نگاه به نام‌هایی که در این گفت‌وگو ذکر شده می‌تواند لیست انتخاباتی حزب کارگزاران و جبهه اصلاحات باشد. زیرا بسیاری از آنها به‌طورکلی تمایل و انگیزه‌ای برای شرکت در انتخابات ندارند یا بعضا از اولویت‌های جبهه اصلاحات نیستند؛ کماینکه در فزازی از آن مصاحبه نیز به این نکته اشاره کردم که بخشی از این لیست تمایل به حضور فعال انتخاباتی ندارند. از سوی دیگر توافق بر سر لیست انتخاباتی باید در شرایط توافق همه‌جانبه اعضای حزب، مورد توافق جبهه اصلاحات و صدالبته موردنظر شخص آقای خاتمی باشد و اشارات کلی بنده به شخصیت‌هایی که

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE@SHARGHDAILY.IR

روزنه

پیام تسلیت رهبر انقلاب اسلامی در بی درگذشت آیت‌الله یزدی

● **بایگه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری:** حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی درگذشت عالم مجاهد و پارسا آیت‌الله حاج شیخ محمد یزدی را تسلیت گفتند. متن پیام رهبر انقلاب اسلامی به این شرح است: «درگذشت بزرگوار مجاهد و پارسا آیت‌الله آقای حاج شیخ محمد یزدی رضوان‌الله‌علیه را به حوزه علمیه معظم قم و مراجع عظام و علمای عالی‌مقام و جامعه محترم مدرسین و به شاگردان و دوستان و ارادتمندان آن مرحوم و به‌طور ویژه به خاندان گرامی و فرزندان مکرم ایشان تسلیت عرض می‌کنم. سوابق انقلابی و مبارزات دوران طاغوت در کنار حضور پیوسته و همیشگی در همه دوران‌های انقلاب و اشتغال به مسئولیت‌های بزرگ در اداره کشور مانند ریاست قوه قضائیه و عضویت در شورای نگهبان و مجلس خبرگان و مجلس شورای اسلامی و در کنار فعالیت علمی و فقهی، شخصیتی جامع و اثرگذار از آن عالم جلیل پدید آورده بود. ایمان راسخ به مبانی انقلاب و استقامت در این راه و غیرت دینی و انقلابی، نشانه‌های بارز دیگری از این شخصیت مکرم بود. امید است این وزن سنگین ذخیره معنوی مایه علو درجات ایشان باشد. از خداوند متعال رحمت و مغفرت و رضوان الهی را برای آن مرحوم مسئلت می‌کنم».

ادعای جنجالی حسن عباسی:

شاید خاتمی واحمدی نژاد ترور شوند

● **خبرآتلاین:** حسن عباسی در لایو اینستاگرام با خبر فوری اظهاراتی جنجالی را مطرح کرده است. بخشی از آن را در ادامه بخوانید: با شهادت شهید فخری‌زاده جلوی رشد هسته‌ای گرفته نمی‌شود؛ اما دشمن شهید فخری‌زاده را به شهادت می‌رساند که فضا را برای سایر دانشمندان ما ناامن جلوه دهند. همه گزینه‌های انتخابات ریاست‌جمهوری امروز شاید یک گزینه ترور باشند. دشمن به‌دنبال ترور سیاسیون است؛ امروز حتی آقای احمدی‌نژاد و خاتمی هم مورد تهدید ترور هستند. شبکه‌ای از ترور در داخل کشور شکل گرفته است. سیاه باید با تمام توان از آقای روحانی حفاظت کند؛ چراکه ممکن است ایشان مورد تهدید قرار بگیرند. دشمن قبلاً هم اعلام کرده که آقای روحانی ترور خواهد شد! اگر خدای ناخواسته اتفاقی برای آقای روحانی بیفتد، دشمن انگشت اشاره خود را به‌سوی سیاه دراز می‌کند. نظام به‌هیچ‌عنوان نیروگاه‌های اتمی دشمن را نخواهد زد؛ چراکه زدن این نیروگاه‌های اتمی منجر به آسیب به مردم می‌شود.

واکنش واعظی به اقدام راننده تاکسی اینترنتی:

آقای مکوندی! به شما افتخار می‌کنیم

● **ایسنا:** رئیس دفتر رئیس‌جمهوری در واکنش به فایل صوتی منتشرشده از گفت‌وگوی یک راننده تاکسی اینترنتی با اپراتور شرکت ارائه‌دهنده خدمات تاکسی اینترنتی خطاب به او گفت: جناب آقای مکوندی! به قلب بزرگ شما، مهربانی بی‌حدوحصرتان افتخار می‌کنیم. محمود واعظی، رئیس دفتر رئیس‌جمهوری، در حساب کاربری خود در اینستاگرام با انتشار فایل صوتی گفت‌وگوی یک راننده تاکسی اینترنتی با اپراتور شرکت ارائه‌دهنده خدمات تاکسی اینترنتی نوشت: «هم‌وطن گرامی، جناب آقای مکوندی! به قلب بزرگ شما، مهربانی بی‌حدوحصرتان و به انسانیتی که از تکنک و اه‌های شما می‌جوید، افتخار می‌کنیم. وجود انسان‌های نازنینی مثل شما، همان پنجره‌ای است که نور امید و خوشبختی را به آینده این مریزوم می‌تاباند. پاینده و سلاامت باشید». آقای مکوندی، راننده یکی از شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات تاکسی اینترنتی است که سه پس از پایان یکی از سفرهای خود، در تماس با اپراتور شرکت مذکور درخواست می‌کند که کرایه‌ای که از حساب کاربری مسافر کسر شده است، به حساب او بازگردد؛ آقای مکوندی علت این درخواست را این‌گونه مطرح می‌کند که «ایشون (مسافر) پرستار بخش کرونا هستند و من از پرستارانی که در بخش کرونا کار می‌کنند کرایه نمی‌گیرم؛ اینون آنلاین پرداخت کردند و من می‌خواهم که این کرایه را برگردانم».

دیدار آیت‌الله نوری‌همدانی با خانواده شهید فخری‌زاده

● **ایسنا:** مرجع تقلید شیعیان گفت: دشمنان تصور نکنند که با شهادت شهید فخری‌زاده سستی در کشور ایجاد می‌شود؛ چراکه او شاگردان فراوانی تربیت کرد که راه او را به‌خوبی ادامه می‌دهند. آیت‌الله حسین نوری‌همدانی مرجع تقلید شیعیان در دیدار با خانواده شهید فخری‌زاده که در دفتر وی برگزار شد، با اشاره به ایستادگی ملت ایران در برابر دشمن اظهار کرد: مردم ایران روزبه‌روز مقاوم‌تر می‌شوند و در برابر چنین حوادثی سست نمی‌شوند. مرجع تقلید شیعیان جایگاه و ارزش شهادت در اسلام را مورد توجه قرار داد و افزود: شهید فخری‌زاده راجح فراوانی برای پیشرفت کشور کشید و شهادت پادش زحمات فراوان و خدمات وی به انقلاب اسلامی بود. استاد سطوح عالی حوزه علمیه خاطرنشان کرد: دشمنان تصور نکنند که با شهادت شهید فخری‌زاده سستی در کشور ایجاد می‌شود؛ چراکه او شاگردان فراوانی تربیت کرد که راه او را به‌خوبی ادامه می‌دهند.